

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Tuba Tragica, Seu Historiæ Horroris Plenæ Dominicis Per
Annum Concionatorio ritu aptatæ, Quibus ad oculum
ostenditur, quàm acribus pœnis flagitia proscindat
scelerum Ultor Deus**

Selhamer, Christoph

Norinbergæ, Anno Gratiaë M.DC.XCIX.

Concio XXX. Assumptio B. V. Castellum Marianum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52721](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52721)

CONCIO XXX.

Festum Assumptionis B. V. M.

Intravit in quoddam Castellum. Luc. 10.

Castellum Marianum.

EMinet inter omnia splendida ædificia præsens Castellum, quod sibi extruxit Sapientia Divina; & JESUS dicitur subintrasse Opt. AA. Nil poterat Mariana Virtuti rectius aptari, quàm metaphora ab invincibili Castello deprompta. Bellè de illo Rich. differuit (1) à S. Laur. his verbis: *Ædificavit Sapientia Divina cælum Angelis & hoc est domus glorie: extruxit demonibus & damnatis hominibus infernum, & hic est justitie domus: erexit lapsis hominibus hunc spectabilem mundum, & hic est carcer miseria.* Ubi ergò multò antè ceteras fuit creaturas hospitata, nunc etiam pro se proprium hospitium intendit; idèd dicitur *Sapientia edificavit sibi domum* (2) ubi rectius hodie cum Luca dixerim, inexpugnabile Castellum, at nunquid tantùm sibi Sapientia Divina hoc Castellum extruxit? Ita sanè sibi uni hoc Castellum fabricata est, in quo sola Sapientia habitaret, sed tamen unà etiam Angelis pro statione, justis hominibus pro munitamento, peccatoribus omnibus pro asylo erectum est præsens Castellum. Antequam triplicem hanc Castelli ordinationem evolvamus, unà prius Ribiter Castelli hujus Architectum, formam ejus & figuram, situm & habitum, fossas & valla, muros & mœnia lustremus, mox iterum ad Angelicam Stationem, & hominum quorumcunque perenne Asylum redituri.

Nobilis hujus structuræ Architectus est ipse Deus, qui opus ita perfectum produxit, ut nec maculam haberet nec rugam cui nec addi posset aliquid nec demi, quò etiam nec melius dari posset nec prostantius efficiari. Ita sanè pridem asseruit Bonavent. (3) *Unus est Deus, quàm majorem Deus facere non possit. Majorem mundum facere potest Deus; majus cælum producere potest Deus, majorem matrem quàm Matrem Dei non potest facere ipse Deus.* Fundamentum hujus ædificii ita profundum est, ut propè fundum attingere desperes. *Cogitas magnam fabricam extruere*

B.
Archite-
ctus ejus
est Deus.
(3) S. Bo-
navent. in
Spec. B. V.

(1) Rich. 3
S. Laurent.
l. 10. de
Deip.
(2) Prov. 9:
A.
Rectè Dei-
para Ca-
stellum fa-
lucatur,
juxta Ri-
chardum.

(4) S. Aug. *celitudinis?* Verba sunt Augustini. (4) *De fundamento prius cogita humilitatis.* Hac humilitas tanta erat in Deipara, ut eam jure dixeris profusam, verbis & factis stupendam. Juxta Bern. (5) *Non magnum est, haem! Mater Dei eligitur, & se ultrò nuncupat ancillam; jam Dei Filius erat facta Virgo, ad Elisabetham pedes properat, eiq; largum exhibet ministerium, unum in Deum omnia laudum encomia transportans. Om-*

C.
Fundamentum est humilitas.

(6) Act. 1. *novissima, locumq; tenet ultimum in cenaculo, Luca (6) teste, omnes in oratione perseverantes cum mulieribus & Maria matre ipsam etiam peccatrice Magdalenam inferior, ex qua septem spiritus immus ejectos; hac humilitate quid profundius, hac sui abjectione quid submissius? Dicat hinc infrunita hominum mortalitas altum non sperare de se ipsa humilius sentire. Tanto fundamenti, quod nullus tremotus, nulla ætas evertat, impositura est Castellum undique quantum, & quaternis turribus instructum, unde hostes omnes erant prospiciantur & profligentur. Primam turrim tenuit Prudentia, à regulis nec latum unguem totò vitæ curriculo Virgo mater debet. Juxta hujus dictamen prudenti indagine disculit, qualis esset Sacerdotio? qualis esset legatus? fidus an subdolan? non omni spiritui crederetis, sed potius probare, an ex Deo sint, probè gnara, hostes terroreos lucis angelos millies mentiri, & incautas hominum animas alligare. Juxta prudentiæ leges verba & voces singulas prius ad hauriunt quam ad linguam, notatumque fuit à Bernardo, eam sequens tantum in Evangelio locutam esse, ter cum Deo, bis cum Angelo, bis cum hominibus; cum hominibus quidem in Visitatione Bethlæ & in Cana Galilee: cum Deo in templo, & vino deficiente in Bethlæ; cum Angelo in Angelica Legatione. Conservabat omnia verba conferens hæc in corde suo, singula quasi ad trutinam vocans, & aurum ponderans, num quid desit, aut redundet. Alteram turrim Prudentia constituit, quâ omnes puras creaturas innumeris gradibus ascendit. Duas partes hæc Justitia tenet, quas dicunt integrales: Dicitur*

D.
Turribus instructum est quaternis, prudentia, justitia, temperantia & fortitudo.

malo & fac bonum. De malo, de peccato, malorum maximo nullam vult moveri questionem Aug. quoties D. Virginis memoria occurrit, quia ab omni criminis umbra, & ab ipsa labe originaria semper extitit immunis. Justitia operibus omnes alios longò intervallò transcendit, ita quidem, ut sola sibi illud Prov. (7) Virgo vindicet: *Meum est consilium, mea est equitas.* Turrim tertiam eduxit *Temperantia*, quã nullam unquam voluptatem pro condimento vel in cibo carpsit, vel in potu hausit, omnem luxum in vestibus moderata, omnium affectuum domina, crebris jejuniis addicta, quibuscunque voluptatibus infensa, & omni mundanã gloriã. *Quartam* turrim firmat *Fortitudo*. Hęc quidquid muliebre, quidquid molle, quidquid inconstans, vel modicam femininã levitatis umbram importat, procul à Deipara propulsat. Hęc ducē fuit in periculis omnibus interrita, cupiditatibus intacta, inter adversã hilaris, in rebus secundis non elata, in tempestatibus æquẽ ac in malacia semper placida, semper sui similis, nunquam alia. Id unus ille actus abundẽ probat, quò Virginem ait Evangelista juxta crucem stetisse non jacentem, aut humi ex deliquio fusam, quod rudes aliqui pictores & coelëstium inanes Parrhasii, suo gloriã Marianã corrosivò penicillò contra evidentia Scripturã Oracula perperam Virgini Matri adscribunt. Ex infracti ac semper intimè Deo suo uniti animi magnitudinẽ semper Superior extitit omni mœrore, doloribus cunctis & cruciatibus, qui licet animam ejus instar gladii penetrarent, ipsius tamen imperio ac nutu perpetim regebantur, ut ne in motus Virgini minùs gloriose erumperent. Unde acerbissimos dolores illos, lacrimas, & singultus heroica oris gravitate ac rationis moderamine temperabat; quod cum ritè Ambrosius (8) ponderaret, has in voces linguam & calamum suum (8) S. Ambrosius Orat. in obit. Valent. resolvit; *Stabat Mater, Scriptura teste, juxta Crucem filii, & Unigeniti sui passionem spectabat. Stantem lego, stentem non lego;* quasi diceret: Stantem lego, humi ex inepto deliquio jacentem non lego. De Institutione Virginum (9) sic ait: *Stabat ante Crucem Mater, & fugientibus (9) Idem de Instit. Virg. c. 7. (10) S. Bonav. in Specul. c. 6.* *viris stabat intrepida; & ut loqui placet Bonav. (10) Stabat divinẽ voluntati per omnia conformis, immobilis, impassibilis per patientiam facta Virgo;* gaudens Filium pro redemptione mundi Deo Patri litari, Filio suo commori prompta, cum Filio in Crucem agi parata. Stabat ubique inexplicabili quadam & inconcussa constantiã Virgo Mater. Prisci Ethnici constantiam olim supra rupem stantem pingebant, undique marinis fluctibus allisam cum hac epigraphè: *Eadem sum semper.* Stat Deipara in Golpho monte, undique doloribus cincta; sed circumcirca dolorum flucti-

fluctibus impetita, semper erat eadem. Filius ut seductor & malefactor comprehenditur, & vinculis constringitur, coram Anna, Caipha, Pilato sistitur & Herode, flagris crudeliter dilaceratur; at illa semper eadem. Filius corona ex paliuris contexta redimitur, myrrhâ & aloë lactatur; at illa semper eadem stabat interrita constans, invicta virtutis, tot doloribus compuncta, quot plagis multatus erat Filius. Fuit etiam Desperata eâ animi constantia, ut juxta ritum antiquum oculos vitâ fundis claudendi, ipsa hoc munus obiret intrepida, ut habetur ex Revelat. (11) S. Brig. l. 4. c. 70.

Brig. O quàm longè à nobis hæc exulat tolerantia & robur, quos velervis pulvisculus dejicit, quos unicum amarius verbulum irritat, quos vel obliquus oculorum aspectus cruciat, quos quævis punctura in pulicis exagitat, quos unus acerbior casus ac tristior fortuna emera. Hinc vel modicum patientiæ robur nostra in præcordia transportemur, difcamusque æquioribus animis quævis adversa pro Deo cum Desperata tolerare.

E. Fossas Castello circumduxit, quæ ima jecit fundamina Humilitatis. Valla & muros hostibus objecit *Virginitas*, quæ tanta erat in Desperata ut mallet millies Maternitatis jacturam incurrere, quàm ut minimum Virginitati labem affricari pateretur. Tectum *Charitas* imposuit. (12) 1. Pet. 4. Tectum imponit *Charitas*. qua Princeps Apostolorum (12) *Charitas operit multitudinem peccatorum*. Tegi, protegi hoc in Castello maximos peccatores, sed contritos, inferius dicitur, cum asyllum probabitur. Restat Porta, quæ præter nostram aliis passim castellis receptum, diu noctuque quacunque ferorum mole gravatis patula est. Ita sanè fronti ejus inscripta loquitur epigraphæ: *Porta patens esto, nulli claudatur honesto*, imò non tantum honestatis studiose præfens patet Porta, sed mille flagitiorum reo, si modo suas ejuret pravitates, & sub hujus Castellum tectum velut in Asylum viva fide ac fiducia confugiat.

G. His præmissis, nunc ad Richardum regredimur, & sententiam ejus huic Castello adscriptam Mariano, quâ palàm dixit, datum esse pro statione Angelis, hominibus seu justis, seu reis pro munimentis pro asylo. Stabant hic loci in perennibus excubiis cœlestes Genii contra quosvis Virginis hostes & tartareas phalanges tantò numero, ut juxta Georg. Nicomed. (13) ne quidem decies millia sufficerent, qui omnes Regni paratum æterno Regi Hospitium ullus Orci hostis invaderet. Tectum & inexpugnabile Castellum, ubi facto agmine alati proceres erant

(13) Georg. Nicomed. Orat. de Oblat. B, V,

bant, idque summa in pace ac gloria coronant & propugnant. Rectè *fortis* dicitur *ut castrorum acies ordinata*, quam tot millia Beatorum Spirituum circumstant. Alia hodie terrarum castella multoties visu horridi lemures infestant, & avernales furiae inquietant, ut vix incolae valeant & inhabitari. An placet unum pro millenis rei hujus experimentum captare? dabo visu horridum & solo auditu tremendum per transennam ex (14) Theophilo Raynaudo, omnium scientiarum Promptuario.

Erat in Belgio haud procul Bruxellis nobile castellum, sed nocturnis simul & diurnis lemurum tumultibus enormiter infestum. Dynasta castellanæ jurisdictionis multa Sacrorum remedia pacandæ arci adhibuit sed frustra. Se proin Bruxellas contulit, & levandi mœroris gratiâ in ipsum Societatis Collegium se recepit, ubi Patrem nactus est apprimè religiosum simul & animosum, illa in provincia primum, postea totius provinciae clavo admotum Scherenum nomine; is præsentis Dynastæ mœstu pectus largo solamine erexit, eique se ultrò obtulit ad locum cum Dei gratia & licentia Majorum omni in festatione liberandum. Nactus licentiam altero mox die se cum socio in arcem recepit, & ipso in cubiculo illo prægrandi aulae adjuncto, ubi maximè infesti lemures grassabantur, quietis locum cum socio per noctem elegit, obsecratò ritè ostiò, & sacris luminibus totum per cubiculum accensis. Sub mediam noctem cum adhuc preces suas ardentibus votis prorogarent, audiunt in aula vicina tumultuosam discursionem, valido ad cubiculi ostium pulsu tertium repetito conclusam; cum autem ad pulsum iteratum nil reponerent, nec signum ad ingressum darent conclusi; ecce tandem post tertium januæ ictum ostiò violenter apertò cubiculum subiit horridum hominis Spectrum, cui ex oculis subniger ignis scintillabat, exsertâ lingua, depressis genis, & tota specie lurida, exsuffa. Forma tam tetra nil uspiam Pater territus, voce generosa ex spectro quæritat, quid hic loci ageret, quid quæreret infestus hospes? interim sedem è regione Patris locatam spectrum occupat, aitque sedens: *Hæc & alia ex proximè venturo intelliges.* Vix delapso quadrante, adfuit eodem tumultu, eadem formâ alterum spectrum, quod pari interrogatione à Patre sollicitatum, occupata sede, idem quod prior responsum dedit, *hic quid agam, hic quid quæram, & cur huic arci ita sim infestus, ex proximè venturo intelliges.* Idem ad eandem quæstionem tertius reposuit, qui post alium quadrantem eodem impetu, eodem tumultu cubiculum irruit & tertiam sedem occupavit. Adfuit etiam quartus servatò eodem temporis interstitiò, sed longè alia specie ac formâ;

(14) Rayn.
in prato
Hist. 87.

H.
Terrarum
Castella
multoties
Orcini le-
mures in-
festant &
inquietant.

Hist.

mâ; videbatur enim candidus, latam faciem & permodestam totius oris & corporis compositionem foris ostentans; is cum aulam cubiculo adjunctam pacatè obambulâisset, quam alii impetuosè percurrerant, iunctis quasi ad precandum manibus cubiculum subiit; hunc Pater placidè ac reverenter affatus, mox ab eo sequentia inaudit: Sum ego Anima patris castellani dynasta; tres, quibus alideo, majores sunt mei, pater, avus, abavus; ab hoc abavo occupatum fuit primò præfens castellum, contra omnem juris tramitem vero domino ac possessori suo ceptum. Rescivit hoc ipsum avus, neque tamen castelli possessionem abiecit & legitimo arcis hero restituit. Pater meus de illegitima castelli ad se hæreditario jure devoluti possessione monitus, neglecta rei hujus discussione, tamen retinuit castellum; omnes ergo hæc propter noxam justo à Jūdice Deo ignibus adiecti sunt sempiternis; mihi uni, quia bona fide castellum possedi, nec de alterius in id jure nequam fui ambiguus, retentio fuit innocua; justò tamen Dei judicio mihi purgantibus in focis tamdiu hærendum est, donec castellum legitimo hero suo restituatur. Rogatus ulterius, quis legitimus castelli possessor esset? Joannem nominavit domesticum castelli servum, genere quidem nobilem, nunc verò ad imam famuli sortem per vim detentum vernam, unâ enixè Patrem precatus, ut animam suam sacrificium expiaret, & vel integram arcis restitutionem, vel amicam transactionem cum arcis famulo maturaret. His dictis placidè abcessit, ceteris tribus jam prius ad damnationis enuntiationem dilapsis. Adeste modo omnes falsi hæredipetæ, impii Mammonistæ, qui nulli hæcenus conscientie vobis unquam duxistis, pauperes operarios mercede sua defraudare, viduas & pupillos emungere, per fas & nefas opes & fortunas corradere, templa & ecclesias annuis censibus privare, sacros redditus & gazophylacia expilare, aut Ecclesiasticos proventus quocunque modo dilapidare! adeste omnes ac fingere alieni gravati Euchiones qui domum domui conjungitis, & dum liberos opibus augere allaboratis, vobis simul & illis æternum salutis exitium adsciscitis! quod hæcenus præconibus sacris toties & cathedra detonantibus credere nolulistis, jam præfenti credite spirituum damnationem publicanti. *Nisi signa & prodigia videritis, non creditis (15)* dixit olim Servator ad obstinaces hebræos, id quod præfenti hanc in horam vobis poterat Mammonistis exprobari. Videtis modo signa & prodigia ex Orco, ex purgatorio; credite ergò & respicite; reddite Deo quæ Dei sunt, templis, ecclesiis, sacerdotibus, & Cæle-

(15) Joan.

4.

ri quæ sunt Casaris; malè parta restituite; id nisi feceritis, certa vobis est damnatio sempiterna, quâ modò tres illos nobiles castellanos è cœlo fulminatos esse intellexistis. Sed ad historiam revertimur. Securus quietis Pater socium ad residuam noctem tranquillè exigendam & somnum captandum invitat; ab illo enim tempore nulli ultra lemures arcem fecerant infestam. Adfuit primo mane Nobilis, & rem totam edoctus, cum Majorum suorum pessimam sortem extimesceret, ex Patris consilio, soluta bona fide, qua huc usq; castellum possederat, animam Patris sui purgatoriò detenti seriò liberare, se ipsum exitio subducere sempiterno, & conscientiam tuto in portu locare constituit; eum in finem in Patris ac Socii conspectu, accito Joanne servo, tunc annonâ triturandâ in area distento, promptum se offert, paratumque vernæ suo toto cedere castellò, nisi malit pinguem aliquam conditionem pro se ac suis ultrò admittere. Stupuit Joannes ad nuntii raritatem, & accepta conditione herum jam non ut herum, sed ut amicum & castelli socium jure castelli penitus remisso securum reddidit de possessione nullo unquam tempore turbanda. Sic facta totali restitutione, quam tamen Joannes servus non acceptavit, contentus largiore victu sibi ac suis deputato, pravi spiritus toto castello proscripti, & nulla ulterius terri- culamenta tota sunt arce audita.

Nemo quærat, cur toties etiam hõc avò à mortualibus umbris & horribilibus spectris arces Nobilium infestentur, ut plurimùm grandis iniquitas per cubicula grassatur. Tollatur Mammona, sua etiam tranquillitas, castellis revertet. Suspiciant hic loci omnes opum heltones & avari eucliones cordatissimam resolutionem, quâ Nobilis iste insuper habito nobili statu suo, totam arcem malè hæctenus possessam, suis cum juribus & pertinentiis trituranti operario, servo suo transcripsit, certus antè cum paupertate luctari, quàm ecclò æternùm proscribi. Hæc hæc resolutio summè necessaria est huic hominum generi, si quidem velint saluti suæ in secula prospectum. Nihil valet hic loci *ratio statis*, quâ multi credunt perperam, se à restitutione exemptos esse. Esto tibi inde eveniat ultima pauperies, certum semper est illud Augustini: *Non dimittitur peccatum, nisi restituatur ablatum*. Et verò quid hodie *ratio statis*, cujus intuitu sibi vendicant malè parta eucliones, aliud importat, quâ excusationes in peccatis? nolunt quicquam delicato vivendi genio in vestibus & in mensæ bellariis, in esculentis & in poculentis detrahi, luxui vestium & mensarum assueti; sed videbunt & experientur, quàm fucato, imò quàm nullò prorsus argumentò

erro-

errorem suum cum pertinacia tueantur, suis cum luridis pretextibus ad Oreum fulminati. Optimè proin & consultissimè fecit Nobilis illi, cum totum castelli jus hæctenus iniquè occupatum vernæ suo tanquam legitimo hero transcripsit, in crastinum minimè sollicitus, quidquid inde malorum sequeretur, quæ pauper & ad incitas redactus Nobilis exoriat. Licet huic Dynastæ cum suis ostiatum foret mendicandum, meluit tamen vivere pauper, & unâ quasi de cœlo securus, quàm divites tartareas fauces subire; quanquam longè aliter etiam huic Nobili vis taxilli ceciderunt. Retinuit hoc ipsò sua, cum ea procul à se terius humeros devolveret, quia jure suo cessit famulus, quadrâ hæc mensæ in tumulum contentus.

Dixi hæc Opt. AA. ex occasione Castelli Mariani, ubi numero præinnumerò excubias agebant aulæ cœlestis alati Proceres, ut adeo dixerit Richardus jam supra productus, hoc Virginis Castellum Angelis datum esse pro statione, ut Virgini Reginæ servirent, & quæ per vigiles omnes hostium orcinorum assultus ab hoc Castello prohiberentur, peccatoribus nunquam exclusis, quibus datum est pro asylo teste Richardo, Castellum Marianum. Sunt quidem Dei ac Deiparæ capitales inimici peccatores quæ peccatores, si tamen & hi ritè contriti jure asyli gaudente ambient, quocumque tempore per excubitores Angelos admittentur.

(16) S. Bernard. homil. 2. sup. Missus. Ita non tantum Rich. sed alii PP. passim maximè Bernardus (16) quæ unum audiamus: *Si criminum immanitate turbatus, si conscientia factus confusus, si judicii horrore perterritus, barathrò tristitiæ aut desperationis ab incipias absorberi. Mariam cogita! ipsam sequens non devias, ipsam prope Castellum Marianum non desperas, ipsa tenente non corruis, ipsa duce non fatigaris, ipsa pervenis quovis.* En asylum, huc cum fiducia currite, properate, spondeo, scelerum veniam & gratiam à Deo recipietis per Mariam.

Amen.

